

Forslag

til

Lov om erhvervelse af arealer til København Teknikum.

Fremsat den 29. januar 1965 af *undervisningsministeren*.

Undervisningsministeren bemyndiges til at yde Københavns Teknikum statslån til dækning af udgifterne ved erhvervelse af arealer ved Sømose i Ballerup-Måløv kommune til opførelse af et nyt teknikum. Er-

hvervelsen af arealerne kan om nødvendigt gennemføres ved ekspropriation efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Bemærkninger til lovforslaget.

Ved lov nr. 146 af 25. april 1962 blev teknika udskilt fra de tekniske skoler som selvstændige, selv-
ejende institutioner, hvis driftsudgifter afholdes af staten, der ligeledes yder fornøden støtte til teknikas anlægsudgifter, jfr. undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 165 af 27. april 1963 om byggelån m. v. til teknika.

Der er oprettet teknika i København, Odense, Århus, Ålborg, Horsens og Helsingør samt — efter loven af 1962 om teknika — i Sønderborg, Haslev og Esbjerg. Det samlede elevtal ved disse teknika — eksklusive Esbjerg teknikum, der først har påbegyndt undervisningen i efteråret 1964 — udgjorde i 1963-64 ca. 5.300 inklusive aspiranter imod 4.700 i 1962-63. I 1957-58 udgjorde elevtallet 2.752 og i 1954-55 kun 1.663.

Københavns Teknikum er det største teknikum, og antallet af studerende udgør nu ca. 2.000, heri medregnet ca. 600 aspiranter på periodiske kursus inden for 1 år. For vintersemestret 1963-64 er det samlede antal studerende ved Københavns Teknikum nærmere opgjort til 1.970, fordelt med 725 på maskinteknikum, 355 på elektroteknikum, 100 på husbygningsteknikum og 135 på bygningsteknikum samt 655 aspiranter.

På grund af lokalemangel har Københavns Tek-
Undervisningsmin. j. nr. 208 C-1-63-4.

nikum måttet indføre adgangsbegrænsning, således at antallet af studerende for tiden er 4-500 lavere, end det ville have været uden adgangsbegrænsning. Københavns Teknikum vil således under de nuværende forhold være ude af stand til at øge antallet af studerende, og det må antages, at et stigende antal ansøgere må afvises. Det anføres herved, at teknikumrådet — der er oprettet i henhold til § 4 i loven af 1962 om teknika — behandler forslag til en revision af betingelserne for adgang til teknika, der bl. a. har til formål at give andre end udlærte i de relevante fag mulighed for at få en ingeniøruddannelse.

Såfremt Københavns Teknikum skal dække uddannelsesbehovet inden for hovedstadsområdet og omegnskommunerne, må det antages, at der skal tilvejebringes en undervisningskapacitet på ca. 3.000 studerende inklusive aspiranter.

På denne baggrund har bestyrelsen for Københavns Teknikum rettet henvendelse til undervisningsministeriet med indstilling om, at der nu tilvejebringes mulighed for en udbygning af dette teknikum med den angivne kapacitet på ca. 3.000 studerende.

Teknikums bestyrelse har samtidig kunnet hen-
vise til, at undervisningen selv bortset fra det udæk-

F. t. l. om erhvervelse af arealer til Københavns Teknikum.

kede kapacitetsbehov finder sted under meget dårlige og utidssvarende forhold i lokaler, der i sin tid er opført til andre formål. Undervisningen er spredt på 3 bygningskomplekser, dels i Det tekniske Selskabs bygning i Prs. Charlottes Gade, dels i lejede lokaler i Gullfossgade og på Drejervej, hvor lejemålene er overtaget efter Det tekniske Selskabs skoler. Selskabet har imidlertid selv behov for disse lokaler til de tekniske skolars undervisning af lærlinge og andre.

Teknikums aspirantundervisning har i det væsentlige måttet henlægges til forskellige kommuneskoler, hvor undervisningen er gennemført i eftermiddags- og aftentimerne.

Med henblik på tilvejebringelse af tilfredsstillende lokaliteter, der kan inødekomme den tekniske udviklings krav til en tidssvarende ingeniøruddannelse, har der gennem nogen tid været udfoldet bestræbelser for at fremskaffe en egnet byggegrund til Københavns Teknikum. Som led i disse bestræbelser har teknikum bl. a. rettet henvendelse til hovedstadskommunernes samråd og har derigennem fået lejlighed til at tage nærmere stilling til en række muligheder.

Efter forskellige undersøgelser, herunder af trafikale forhold, intensiteten af radiobølger, der influerer på de almindeligt anvendte elektroniske måleinstrumenter, og boligmuligheder for de studerende, har bestyrelsen for Københavns Teknikum i forståelse med undervisningsministeriet fundet frem til et velbeliggende og velegnet grundareal af den fornødne størrelse på ca. 20 ha, beliggende i Ballerup-Måløv kommune ca. 1 km nord for Skovlunde S-togsstation op mod Sømoose.

Ballerup-Måløv kommune, der ejer grundene, har med samtykke af Københavns Amsråd tilbudt at afhænde arealerne inklusive 4 derpå liggende landarbejderboliger for i alt ca. 6 mill. kr. inklusive vejbidrag, men eksklusive udgifter til øvrige byggeomdningsanlæg.

3 privatejede ejendomme på i alt ca. 20.000 m² er således beliggende, at det ville være naturligt, om de indgik i de omhandlede arealer, der tilbydes afhændet til Københavns Teknikum, og med henblik herpå forhandler kommunen med de pågældende ejere. Under hensyn til usikkerheden angående udfaldet heraf har Københavns Teknikum derfor henstillet, at der søges tilvejebragt fornøden hjemmel til at foretage ekspropriation, såfremt dette i givet fald måtte vise sig at være nødvendigt til sikring af den mest hensigtsmæssige arealudformning. Teknikum har dog samtidig kunnet henvisse til, at man har formået kommunen til at afgrænse det tilbudte areal på en sådan måde, at

spørgsmålet om ekspropriation bliver mindre aktuelt.

Såfremt de 3 private ejendomme imidlertid overtages, vil den samlede købesum for de 20-21 ha herefter andrage ca. 6,8 mill. kr. inklusive vejbidrag, men eksklusive øvrige byggeomdningsudgifter.

Det er vanskeligt på det foreliggende grundlag at beregne omkostningerne ved opførelsen af det nye teknikum, idet en nærmere beregning forudsætter behørig godkendelse af, at de fornødne bevillinger til byggeprogrammering m. v. stilles til rådighed. Københavns Teknikum har imidlertid foretaget foreløbige beregninger, der sammenholdt med de indhøstede erfaringer ved opførelsen af andre teknika udviser, at der ved et nybyggeri til det påregnede behov for en kapacitet på ca. 3.000 studerende antagelig ved en færdigudbygning må tilvejebringes et bruttoetageareal på 65-70.000 m² til de fornødne undervisningslokaler og laboratorier samt til administration m. v. På basis af det nugældende prisniveau er de samlede opførelsesudgifter herefter anslået til en størrelsesorden af 150 mill. kr. omfattende udgifter til byggegrund og terrænarbejder, bygningsarbejder inklusive installationer og fast inventar, omkostninger — bortset fra kurstab ved eventuel prioritering foruden statslån — samt etablering af løst inventar og udstyr til laboratorier m. v. Af den samlede investering skønnes bygningsarbejderne at ville udgøre henimod 100 mill. kr.

Byggeriet tænkes opdelt i 5 afsnit, og af hensyn til den mest hensigtsmæssige udflytning fra de nuværende lokaler i etaper er det fundet ønskeligt, at der tilvejebringes mulighed for, at byggeriet kan udføres inden for en periode af ca. 5 år.

Københavns Teknikum må påregne at skulle iværksætte nye undervisningsplaner fra april 1966, og efter oprettelsen af 1-årige adgangskursus er det — bl. a. for at kunne disponere over det fornødne lokaleareal til 6-700 aspiranter — nødvendigt, at der til april 1969 er etableret 12-14.000 m² etageareal svarende til ca. $\frac{1}{5}$ af det foreløbigt beregnede totalbyggeri.

Bestyrelsen for Københavns Teknikum har henstillet, at der tilvejebringes grundlag for at fremskynde igangsættelsen af byggeriet mest muligt. For at undgå en skærpelse af adgangsbegrænsningen findes det påkrævet at søge byggeriet igangsat så vidt muligt inden udgangen af finansåret 1966-67.

Statens ligningsdirektorat har i en erklæring af 26. november 1964 udtalt, at den omhandlede købesum for grundarealerne på de ca. 20 ha må anses for rimelig.

Teknikumrådet, jfr. § 4 i lov nr. 146 af 25. april 1962 om teknika, har anbefalet, at man imødekommer anmodningen fra Københavns Teknikum, således at der snarest muligt tilvejebringes grundlag for den foreslåede arealerhvervelse.

De fornødne statsmidler til etableringen og udflytningen af Københavns Teknikum forudsættes efter forelæggelse for finansudvalget i hvert enkelt tilfælde søgt stillet til rådighed på de årlige finanslove med en fordeling på de enkelte finansår sva-

rende til tidsplanerne for opførelsen. Man har herved opmærksomheden henvendt på den vægt, det må tillægges, at igangsætningen af de påkrævede byggeafsnit indpasses som led i rækken af offentlige og offentligt støttede byggeforanstaltninger i øvrigt. I første række agtes søgt de fornødne statsmidler til gennemførelse af grundkøbet og til foretagelse af egentlig byggeprogrammering og forberedende arbejder i øvrigt.